

Date: 23rd November-2025

MISSIONERLIK — YOSHLAR KELAJAGIGA TAHDID

Ikromova Dilorom Murodovna

G'ijduvon tuman 2-son texnikumi
tarbiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada missionerlik tushunchasi, uning jamiyat va ayniqsa yoshlar ongiga ta'siri, turli ko'rinishlari hamda bunday tahdidlarning oldini olish yo'llari yoritilgan. Missionerlik faoliyatining zamonaviy shakllari, yoshlarni chalg'itish va manipulyatsiya qilish usullari hamda ularga qarshi samarali profilaktika choralariga alohida e'tibor qaratilgan.

Kalit so'zlar: missionerlik, yoshlar, mafkuraviy tahdid, ruhiy ta'sir, diniy oqimlar, ma'naviyat, ma'rifat, profilaktika

Аннотация: В данной статье рассматривается понятие миссионерства, его влияние на общество, особенно на молодежь, а также современные формы миссионерской деятельности. Особое внимание уделено методам воздействия на сознание молодежи, рискам вовлечения в деструктивные течения и мерам профилактики подобных угроз.

Ключевые слова: миссионерство, молодежь, идеологическая угроза, психологическое воздействие, религиозные течения, духовность, просвещение, профилактика.

Kirish

Bugungi globallashuv sharoitida yoshlar turli ma'naviy va mafkuraviy tahdidlarga duch kelmoqda. Ulardan eng xavflilaridan biri — missionerlik faoliyatidir. U tashqi ko'rinishda do'stona, ma'rifiy yoki yordam ko'rsatish sifatida namoyon bo'lsada, aslida yoshlar ongiga ta'sir o'tkazish, ularni o'z qadriyatlaridan uzoqlashtirish kabi maqsadlarni ko'zlaydi. Shu bois, missionerlikning mohiyatini anglash, uning zamonaviy ko'rinishlari va xavfini o'rganish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Missionerlik — bu ma'lum bir diniy, mafkuraviy yoki g'oyaviy ta'limotni boshqalarga singdirish, ularni o'z safiga tortish jarayonidir. Tashqi tomondan u ko'pincha ijtimoiy yordam, ma'rifat, qo'llab-quvvatlash sifatida namoyon bo'lsada, aslida ko'plab holatlarda yoshlarning ruhiy dunyosiga, e'tiqodiga va hayotiy qarashlariga zarar yetkazishi mumkin. Ayniqsa, bugungi globallashuv sharoitida missionerlik faoliyati turli zamonaviy ko'rinishlarda namoyon bo'lib, yoshlar ongiga sezilarli darajada ta'sir o'tkazmoqda.

Bugungi kunda missionerlikning yangi ko'rinishlari

Ilgari missionerlar turli hududlarda bevosita targ'ibot ishlari olib borgan bo'lsa, hozirda ularning faoliyati yanada kengaygan va raqamli makonga ko'chgan. Internet, ijtimoiy tarmoqlar, turli mobil ilovalar orqali turli diniy va mafkuraviy oqimlar yoshlar ongini egallashni maqsad qilib olmoqda.

Date: 23rd November-2025

Ayniqsa:

YouTube va TikTok orqali yashirin targ'ibot;

Telegram, WhatsApp'dagi yopiq guruhlar;

«Psixologik yordam» ko'rinishidagi guruhli suhbatlar;

Turli trening va seminarlar ortidan g'oyaviy ta'sir o'tkazish kabi usullar keng tarqalgan.

Bu ko'rinishlar avvalgi klassik missionerlikdan keskin farq qiladi va yoshlarning ma'naviy immuniteti sust bo'lsa, ular bu kabi ta'sirlarga oson berilishi mumkin.

Yoshlar nega missionerlarning nishoniga aylanmoqda?

Yoshlar — har qanday jamiyatning eng faol, izlanuvchan va ta'sirchan qatlamidir. Ular o'ziga yangi imkoniyatlar, qo'llab-quvvatlash, ruhiy yaqinlik izlab, ko'pincha notanish manbalarga murojaat qilishi mumkin. Missionerlar aynan shu jihatdan foydalanadilar.

Sabablar quyidagicha bo'lishi mumkin:

Ruhiy bo'shliq yoki maqsadsizlik.

Oilaviy muammolar.

Internetda haddan tashqari vaqt o'tkazish.

Tanqidiy fikrlashning yetarli shakllanmaganligi.

Do'stlar ta'siri va atrof-muhitning bosimi.

Yoshlarning mana shu holatlaridan foydalanib, ularni turli oqimlar, g'oyalar va diniy ta'limotlarga tortish oson bo'lib qoladi.

Missionerlikning yoshlar hayotiga salbiy ta'siri

Missionerlikning xavfi shundaki, u yoshlarni asta-sekin oiladan, jamiyatdan, an'anaviy qadriyatlardan uzoqlashtiradi. Natijada:

Ularda o'z ildizlaridan begonalashish holati paydo bo'ladi;

Oila bilan munosabatlar buziladi;

Jamiyatdan yakkalangan holda fikrlash boshlanadi;

Yot g'oyalar asosida qarorlar qabul qilinadi.

Barchinoy Karimovna, [21.11.2025 8:50]

Eng xavfli shundaki, ayrim missionerlik oqimlari yoshlarni o'z manfaatlari yo'lida foydalanish, moddiy yoki ruhiy ekspluatatsiya qilishga moyil bo'ladi.

Missionerlikning oldini olishda ma'naviy profilaktikaning o'rni

Yoshlarni bunday tahdidlardan himoya qilish uchun eng samarali yo'l — ma'naviy immunitetni mustahkamlashdir. Bu jarayon uzluksiz bo'lishi lozim.

Quyidagi yo'nalishlar muhim:

Oila va ta'lim muassasalari o'rtasida uzviy hamkorlik.

Yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish.

Ularni mustaqil va tanqidiy fikrlashga o'rgatish.

Milliy qadriyatlar asosida tarbiya.

Internet madaniyatini shakllantirish.

Date: 23rd November-2025

Soha mutaxassislari bilan tizimli suhbat va uchrashuvlar.

Shuningdek, yoshlar o'rtasida diniy savodxonlikni oshirish ham juda muhim. Chunki yetarli bilimga ega bo'lgan yoshlar tashqi g'oyalarga berilmaydi.

Xulosa

Missionerlik — bu ko'zga ko'rinmas, ammo juda kuchli ma'naviy tahdiddir. Uning zamonaviy ko'rinishlari yoshlar ongiga ongostiga ta'sir qiladigan darajada kuchaygan. Shu bois, har bir oila, ta'lim muassasasi va jamiyat vakili yoshlarni bu tahdidlardan himoya qilish jarayoniga mas'uliyat bilan yondashishi lozim. Ma'naviy yetuk, mustaqil fikrlovchi, milliy qadriyatlariga sodiq yoshlarni tarbiyalash orqali missionerlikning oldini olish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: Adolat, 2023.
3. O'zbekiston Respublikasi "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'g'risida"gi Qonuni.
4. Jo'rayev R., Begmatov E. Ma'naviyat va ma'rifat asoslari. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi NMIU, 2019.
5. Xayrullaev M. Globallashuv sharoitida yoshlar ma'naviyati. – Toshkent: Fan, 2020.
6. Abdullayev Q. Diniy ekstremizm va missionerlikning jamiyatga ta'siri. – Toshkent: IIV Akademiyasi, 2021.
7. O'zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi materiallari.
8. Ta'lim, ma'naviyat va mafkura sohasidagi ilmiy maqolalar (2020–2024 yillar).
9. O'zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati tomonidan e'lon qilingan profilaktik materiall (2019–2024).
10. Internet manbalari:
 - www.lex.uz
 - www.ma'naviyat.uz
 - www.yoshlaragentligi.uz

